

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Edukacji Włączającej

DEW-WWRKS.4035.179.2025.LJK
Warszawa, 12 stycznia 2026 r.

Pani Katarzyna Kumańska
Urząd Miasta Rybnika
Wydział Oświaty
e-mail: edukacja@um.rybnik.pl

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na pismo dotyczące realizacji zajęć w ramach kształcenia specjalnego poza dotowaną niepubliczną placówką oświatową przez zewnętrzne firmy, uprzejmie informuję.

Szczegółowe zobowiązania dla każdego przedszkola/szkoły wobec ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zostały określone w przepisach prawa oświatowego, m.in.:

- art. 127 ust. 1, 3 i 4 ww. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”¹,
- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym²,
- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach³.

Wskazane wyżej przepisy prawa oświatowego stosuje się również do przedszkoli i szkół niepublicznych⁴.

Przedszkole i szkoła ma obowiązek zapewnić uczniowi objętemu kształceniem specjalnym⁵, w ramach otrzymywanych środków m. in.:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;

---

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1309.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1798.

⁴ Zgodnie z art. 174 ust. 5 i art. 177 ustawy – Prawo oświatowe.

⁵ § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).

- 2) odpowiednie, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
- 3) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁶;
- 4) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne.

W orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego są wskazane zalecane cele rozwojowe i terapeutyczne do realizacji podczas zajęć edukacyjnych, zajęć rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych oraz w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi i, w zależności od potrzeb, jego rodzicom, przez przedszkole/szkołę oraz poradnię, wraz ze wskazaniem zalecanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych - również zalecanych rodzajów zajęć rewalidacyjnych⁷.

Rodzaj i forma ww. zajęć powinny być określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET), opracowywanym po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU).

Ustalenia IPET powinny uwzględniać zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz wyniki WOPFU. Opracowanie zarówno WOPFU, jak i IPET, odbywa się we współpracy z rodzicami ucznia i pełnoletnim uczniem oraz w zależności od potrzeb, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.

Prawidłowe wykonanie tych zadań pozwala na zaproponowanie uczniowi takich form wsparcia, które odpowiadają na jego indywidualne, aktualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, co w konsekwencji powinno przełożyć się na podniesienie wyników nauczania, dokonanie trafnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia lub zawodu, a także w dalszej perspektywie – przygotowanie ucznia do samodzielności w życiu dorosłym, co jest jednym z zadań szkoły⁸.

Formułowaniu takich form i zakresu pomocy, jaki jest rzeczywiście potrzebny danemu uczniowi, służy m.in. formuła zajęć rewalidacyjnych, których rodzaj nie stanowi zamkniętego katalogu⁹. Czas i forma organizacji tych zajęć powinny być również dostosowane do specyfiki tych zajęć, możliwości psychofizycznych ucznia oraz jego sytuacji (np. związanej z dojazdem do szkoły).

---

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

⁷ § 13 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2061).

⁸ § 5 pkt 6 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

⁹ § 6 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Prowadzenie zajęć w przedszkolach, szkołach i placówkach wiąże się z koniecznością osobistego świadczenia przez nauczyciela danej jednostki oświatowej zadań, w określonym miejscu i w określonych godzinach, w sposób ciągły, jak również jest niezbędne, aby wykonywane zadania były poddane bieżącemu nadzorowi.

W przepisach¹⁰ wskazano, że dotacja przekazana na uczniów i wychowanków, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz na uczniów oddziałów integracyjnych w szkołach może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz na organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 36 ust. 17 ww. ustawy. Wydatki ponoszone przez szkołę muszą być zatem w sposób jednoznaczny przypisane do zadań szkoły wobec ucznia, o których mowa powyżej.

Przydzielenie realizacji zajęć wynikających z ww. przepisów ustawy – Prawo oświatowe innemu podmiotowi jest obarczone dużym ryzykiem w związku z brakiem podstaw prawnych do nadzoru osoby i sposobu realizacji zajęć przez dyrektora szkoły jako organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Kwestie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli uregulowano przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela¹¹ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli¹². Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, stanowisko nauczyciela może zajmować osoba, która posiada wyższe wykształcenie z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym lub ukończyła zakład kształcenia nauczycieli i podejmuje pracę na stanowisku, do którego są to wystarczające kwalifikacje. Nie ma zatem możliwości realizacji kształcenia specjalnego przez osoby bez odpowiednich kwalifikacji.

Pojęcie przygotowania pedagogicznego jest określone w przepisach § 2 pkt 5 ww. rozporządzenia. Zgodnie z wymienionym przepisem przygotowanie pedagogiczne obejmuje m.in. wiedzę i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej, nauczanych w określonym w tym przepisie wymiarze w powiązaniu z kierunkiem (specjalnością/zakresem) kształcenia oraz pozytywnie ocenioną praktyką pedagogiczną (odbytą w określonym w tym przepisie wymiarze). Posiadanie przygotowania pedagogicznego potwierdza odpowiednio dyplom ukończenia studiów lub inny dokument wydany przez uczelnię albo świadectwo ukończenia studiów podyplomowych, lub dyplom ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli lub świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego. Ocena posiadania przez nauczyciela kwalifikacji jest dokonywana na podstawie dokumentów poświadczających wykształcenie, w zależności od terminu, w którym nauczyciel je uzyskał oraz przepisów, na podstawie których było prowadzone kształcenie. Takiej oceny dokonuje dyrektor, który stosownie do art. 68 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Do jego kompetencji

---

¹⁰ Art. 35 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439).

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 2102, z późn. zm.

należy podejmowanie określonych przepisami prawa decyzji w zakresie spraw pracowniczych.

Przewidziane dla nauczycieli w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela wymogi dotyczące niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, czy też nieprowadzenia wobec nauczyciela postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, nie znajdują zastosowania w przypadku zakupu usługi edukacyjnej od zewnętrznej firmy. W związku z tym, że podmioty zewnętrzne nie mogą przejąć od szkoły realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nie mogą również wystawiać szkole rachunków lub faktur.

O sposobie zabezpieczenia potrzeb uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym decyduje dyrektor szkoły/przedszkola/szkoły, który odpowiada za właściwą organizację kształcenia specjalnego, a także podejmuje decyzje m.in. dotyczące zatrudnienia nauczycieli i specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do prowadzenia zajęć, w tym zajęć, o których mowa powyżej¹³.

Również w kompetencjach dyrektora przedszkola/szkoły pozostaje wyznaczenie nauczycielom i specjalistom zatrudnionym w tym przedszkolu/ szkole prowadzenia zajęć rewalidacyjnych i zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do posiadanych przez nich kwalifikacji. Wszyscy nauczyciele, w tym nauczyciele specjaliści, m.in. psycholodzy, pedagodzy, pedagodzy specjaliści, terapeuci pedagogiczni, prowadzący zajęcia z uczniem niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego powinni posiadać kwalifikacje określone szczegółowo w przepisach prawa oświatowego.

Równocześnie wyjaśniam, iż prawodawca nie ustanowił jakiegokolwiek prawnej możliwości swobodnego wyodrębniania przez przedszkole/szkołę (dyrektora przedszkola/szkoły) opisanych przepisami oświatowymi wybranych jej zadań i obowiązków, a następnie subdelegowania obowiązku ich wykonywania na nielegitymizowane przez prawo oświatowe podmioty trzecie takie jak np. firmy czy instytucje zewnętrzne, osoby fizyczne, osoby niebędące nauczycielami szkoły, nie podlegające nadzorowi pedagogicznemu, itp. Dlatego też opiekę nad uczniami, w tym posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz obowiązki nauczycieli i specjalistów w przedszkolu/szkole powinno się powierzać osobom zatrudnianym, a więc pozostającym w stosunku pracy. Należy wskazać na art. 10a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym nauczycieli m.in. w niepublicznych przedszkolach i szkołach zatrudnia się co do zasady na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy¹⁴.

Natomiast zgodnie z przepisami art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie

---

¹³ Art. 68 ust. 5 ww. ustawy – Prawo oświatowe w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2102, z późn. zm.) oraz ww. rozporządzeniem w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

¹⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.

wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Należy także podkreślić, że w art. 10a ust. 2 i art. 93d ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela wskazano przypadki, w których prowadzenie zajęć bezpośrednio z uczniami w określonym wymiarze godzin może być powierzone nauczycielowi również na innej podstawie niż umowa o pracę, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, z tym, że nauczyciel ten musi spełnić warunki określone w ww. przepisach.

W opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, prowadzenie zajęć w ramach kształcenia specjalnego poza placówką i bez nadzoru dyrektora przedszkola/szkoły należy uznać za wykorzystanie dotacji na kształcenie specjalne w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Uprzejmie informuje, że stanowiska MEN mają jedynie charakter opinii i nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

W przypadku dalszych pytań bądź wątpliwości dotyczących stosowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, zachęcam do kontaktu z wizytatorami ds. edukacji włączającej, wyznaczonymi we wszystkich kuratoriach oświaty¹⁵.

Z wyrazami szacunku

Helena Maryjanowska
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

---

¹⁵ <https://ore.edu.pl/2024/10/wizytatorzy-ds-edukacji-wlaczajacej->

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3073982.12048426.10639752
Nazwa dokumentu	odpowiedz w sprawie finansowania zajęć poza placówką.docx
Tytuł dokumentu	odpowiedz w sprawie finansowania zajęć poza placówką
Sygnatura dokumentu	DEW-WWRKS.4035.179.2025
Data dokumentu	12.01.2026
Skrót dokumentu	C6A78B8ED9F411787619AD1C145DB5008C4A0E47
Wersja dokumentu	1.36
Data podpisu	12.01.2026 10:08:12
Podpisane przez	Helena Ewa Maryjanowska Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.146.146.

Data wydruku: 12.01.2026

Autor wydruku: Józwiak-Kukawska Lidia (Główny Specjalista)